

Alajärven kaupungin sivutoimiohjeet

1 Vastuu päätoimen hoitamisesta ja sivutoimen valvonta

Henkilöstön tulee käyttää pääasiallinen työskentelyaikansa ja työskentelykapasiteettinsa Alajärven kaupungin päätoimisen viran tai toimen hoitamiseen. Sivutoimen hoito ei saa johtaa päätehtävän hoidon heikkenemiseen eikä ristiiriitaan viranhaltija/työntekijän virkavelvollisuuksien/työtehtävien kanssa.

Jokaisen viranhaltijan/työntekijän tulee omalla kohdallaan tarkistaa sivutoiminen työskentelynsä ja tarpeen mukaan hakea sivutoimilupaa tai tehdä sivutoimi-ilmoitus. Myös jokaisen esimiehen tehtävänä on varmistaa, että hänen alaisensa henkilöstö on tietoinen sivutoimiasioihin ja yritystoimintaan liittyvistä periaatteista.

Ennen virkaan/virkasuhteeseen nimittämistä tai työsuhteen solmimista viranhaltijan/työntekijän tulee antaa selvitys sivutoimistaan ja esimiehen tulee selvittää mahdollisuudet niiden jatkamiseen. Jokaisen viranhaltijan/työntekijän on haettava lupa sivutoimelleen, jos siihen käytetään työaika tai tehtävä ilmoitus sivutoimestaan, jos siihen ei käytetä työaika. Sivutointa ei pidä hoitaa ennen kuin siihen on myönnetty lupa tai sivutoimi-ilmoitus on hyväksytty.

Mikäli voimassa olevan sivutoimen edellytykset (laajuus, sisältö, aika jne.) muuttuu, tulee sivutoimesta tehdä välittömästi uusi lupahakemus / uusi ilmoitus tai ilmoitus sivutoimen päättymisestä.

Esimiehen tehtävänä on valvoa, että sivutoimimääräyksiä noudatetaan ja epäselvissä tapauksissa pyytää viranhaltijalta/työntekijältä selvitys sivutoimista.

Esimiehen tulee tiedottaa henkilöstölle sivutoimiin liittyvistä säännöksistä ja määräyksistä.

2 Sivutoimiluvat ja -ilmoitukset

Laki kunnallisesta viranhaltijasta 2003/304 4 luku 18 §

Sivutoimi ja kilpaileva toiminta

Sivutoimella tarkoitetaan virkasuhdetta, palkattua työtä ja pysyväisluonteista tehtävää, joista viranhaltijalla on oikeus kieltäytyä, sekä ammatin, elinkeinon ja liikkeen harjoittamista.

Viranhaltija ei saa ottaa vastaan eikä pitää sellaista sivutointa, joka edellyttää työajan käyttämistä sivutoimeen kuuluvien tehtävien hoitamiseen, ellei työn-

antaja hakemuksesta myönnä siihen lupaa. Lupa voidaan antaa myös määräajaksi ja rajoitettuna. Lupa voidaan peruuttaa, kun siihen on syytä. Viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen peruuttamista.

Harkittaessa sivutoimiluvan myöntämistä on otettava huomioon, että viranhaltija ei saa sivutoimen vuoksi tulla esteelliseksi tehtävässään. Sivutoimi ei myöskään saa vaarantaa luottamusta tasapuolisuuteen tehtävän hoidossa tai muutenkaan haitata tehtävän asianmukaista hoitamista. Sivutoimena ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka kilpailevana toimintana ilmeisesti vahingoittaa työnantajaa.

Viranhaltija ei saa virkasuhteen kestäessä ryhtyä kilpailevan toiminnan valmistelemiseksi sellaisiin toimenpiteisiin, joita 3 momentissa säädetty huomioon ottaen ei voida pitää hyväksyttävänä.

Muusta kuin 2 momentissa tarkoitettusta sivutoimesta viranhaltijan on tehtävä ilmoitus työnantajalle. Työnantaja voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi kieltää tällaisen sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen 3 momentissa säädettyillä perusteilla.

Työsopimuslaki 2001/55 3 luku 3 §

Kilpaileva toiminta

Työntekijä ei saa tehdä toiselle sellaista työtä tai harjoittaa sellaista toimintaa, joka huomioon ottaen työn luonne ja työntekijän asema ilmeisesti vahingoittaa hänen työnantajaansa työsuhteissa noudatettavan hyvän tavan vastaisena kilpailutekona.

Työntekijä ei saa työsuhteen kestäessä ryhtyä kilpailevan toiminnan valmistelemiseksi sellaisiin toimenpiteisiin, joita 1 momentissa säädetty huomioon ottaen ei voida pitää hyväksyttävänä.

Työnantaja, joka ottaa työhön henkilön, jonka tietää olevan 1 momentin perusteella estynyt ryhtymästä työhön, vastaa työntekijän ohella aikaisemmalle työnantajalle aiheutuneesta vahingosta.

[Sivutoimen arvioinnissa huomioon otettavat seikat](#)

Sivutoimi ei saa

- aiheuttaa esteellisyyttä viranhoidossa (ks. hallintolaki 2003/434 5 luku 27–28 §)
- vaarantaa luottamusta virkamiesten tasapuolisuuteen viranhoidossa
- aiheuttaa eturistiriitaa viran ja sivutoimen välillä
- kilpailevana toimintana ilmeisesti vahingoittaa työnantajaa
- ei saa haitata viran tai työtehtävän asianmukaista hoitamista.

[Luvanvaraiset sivutoimet](#)

Sivutoimen pitäminen vaatii aina luvan, jos sivutoimi edellyttää työajan käyttämistä.

Sivutoimilupa voidaan antaa toistaiseksi tai määräajaksi ja myös rajoitettuna. Lupa voidaan peruuttaa kun siihen on syytä.

Ilmoituksen varaiset sivutoimet

Kaikki muut kuin luvanvaraiset sivutoimet edellyttävät kuitenkin sivutoimen ilmoittamista (esim. luottamustoimet, yritysten ym. hallitusten jäsenyydet jne.) Ilmoituksenvaraista sivutointa voidaan rajoittaa tai kokonaan kieltää, jos se haittaa virkatehtävien/työtehtävien hoitamista tai esim. tekee virkamiehen esteelliseksi.

3 Sivutoimiluvan hakeminen / ilmoituksen tekeminen

Viranhaltijat/työntekijät hakevat sivutoimilupaa tai tekevät sivutoimi-ilmoituksen henkilöstöjaostolle. Hakemuksessa/ilmoituksessa on selvitettävä sivutoimen luonne, ilmoitettava siihen käytetty aika ja esitettävä lyhyt perustelu sivutoimen pitämiseen. Hakemukseen liitetään esimiehen lausunto. Mikäli sivutoimen määrä tai luonne muuttuu, on tehtävä uusi hakemus/ilmoitus. Kun sivutoimi päättyy, siitä on ilmoitettava kirjaamoon luvan poistamiseksi rekisteristä.

Omassa kaupungissa olevasta sivutoimesta ei tarvitse tehdä sivutoimihakemusta/-ilmoitusta silloin, kun sivutoimeen nimittävä ja hakemuksesta/ilmoituksesta päättävä on sama viranomainen. Tällöin nimitykseen sisältyy samalla myös lupa sivutoimeen. Muissa tapauksissa sivutoimilupa/-ilmoitus on tehtävä.

4 Sivutoimiluvan myöntäminen

Sivutoimilupapäätöksen tekee Alajärven kaupungin henkilöstöjaosto hankittuaan lähimmän esimiehen lausunnon. Esimies voi aina pyytää selvitystä voimassa olevan sivutoimiluvan tai sivutoimi-ilmoituksen edellytyksistä.

5 Sivutoimirekisteri

Arkisto ylläpitää sivutoimirekisteriä. Rekisterissä ovat sivutoimiluvat ja sivutoimi-ilmoitukset.

Hallintolaki 2003/434

27 §

Virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

28 §

Esteellisyyssperusteet

Virkamies on esteellinen:

- 1) jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen
- 2) jos hän, tai hänen läheisensä avustaa taikka edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa
- 3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen
- 4) jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa
- 5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa
- 6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan tai
- 7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Läheisellä tarkoitetaan 1 momentissa:

- 1) virkamiehen puolisoa ja virkamiehen lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa, isovanhempaa ja virkamiehelle muuten erityisen läheistä henkilöä samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa
- 2) virkamiehen vanhempien sisarusta sekä hänen puolisoaan, virkamiehen sisarusten lapsia ja virkamiehen entistä puolisoa sekä
- 3) virkamiehen puolison lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa ja isovanhempaa samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa sekä virkamiehen puolison sisarusten lapsia.

Läheisenä pidetään myös vastaavaa puolisuokulaista. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.